

Inbound Marketing: Get Found Using Google, Social Media, and Blogs (The New Rules of Social Media). - M.: «Диалектика», 2010. - С.42-143.

21. Дурович А.П. Реклама в туризме Учебное пособие М.: -2006 254с.

22. Киселев Ю.Н. Электронная коммерция. Практическое руководство, М.: изд-во "DiaSoft", 2008.

23. Моисеева Н.К. Стратегическое управление туристской фирмой. -М.: «Финансы и статистика», 2008.-208 с.

Axborot manbaalari

1. <http://money.yandex.ru/>.

2. <http://www.advantour.com/>

3. <http://www.booking.com>

4. <http://www.cyberplat.ru/company/>.

5. <http://www.e-commerce.ru/>

6. <http://www.e-payment.net.ru/>.

7. <http://www.facebook.com>

8. <http://www.fikr.uz>

9. <http://www.forrester.com/>

10. <http://www.grebennikov.ru>

11. <http://www.ibiz.ru/>

12. <http://www.marketing.cfin.ru/>

13. <http://www.muloqot.uz>

14. <http://www.world-tourism.org>

15. <http://www.e-education.ru/>

16. <http://www.uzbektourism.uz/services/routes/htm>

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»
O'quv ishlari bo'yicha prorektor

prof.R.N.To'rayev

2024 yil "30" avgust

Ro'yxatga olindi:

№ - MD 71010401 -

2024 yil "30" avgust

TURIZMDA GEOAXBOROT TIZIMLARI

FANIDAN

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:

1000000 Xizmatlar

Ta'lim sohasi:

1010000- Xizmat ko'rsatish sohasi

Ta'lim yo'nalishi:

71010401-Turizm va mehmondo'stlik

7. O'quv dasturi Termiz davlat universiteti o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 2 - sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

8. Fan/modul uchun ma'sullar:
O.A.Abdug'aniyev Termiz davlat universiteti "Iqtisodiyot va turizm" fakulteti dekani, iqtisod fanlari doktori (DSc), professor.
G.M.Abdulxayeva Termiz davlat universiteti, «Turizm va mehmonxona xo'jaligi» kafedrasi mudiri, iqtisodiyot fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent.
D.S.Xamzayeva Termiz davlat universiteti, "Turizm va mehmonxona xo'jaligi" kafedrasi katta o'qituvchisi, PhD.

9. Taqrizchilar:
Otamurodov Sh.N. - Termiz iqtisodiyot va servis universiteti xalqaro hamkorlik bo'yicha prorektori, i.f.d. (DSc), dotsent.

To'rayev Z.N. - Termiz iqtisodiyot va servis universiteti O'MB boshlig'i iqtisod fanlari falsafa doktori (PhD), dotsent.

Fan/modul kodi TGAT11210		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1/2	Kreditlar 4/6
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4/6
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Turizmda geoaxborot tizimlari	150	150	300
2.	<p>I.Fanning mazmuni</p> <p>Respublikamizda turistik faoliyatni rivojlantirish borasida ma'lum darajada tajriba to'plandi va endilikda ushbu tajribani tahlil qilish hamda umumlashtirish ehtiyoji tug'ilmoqda. Jahon turizm industriyasi faoliyati tajribasining ilg'or jihatlarini, iste'molchilar xohishining marketing tadqiqotini, turistik mahsulotlarini shakllantirish va ularni taqdimot etish borasidagi amaliy tadbirlar natijalarini batafsil o'rganish lozim bo'lmoqda. Turizmni boshqarish tashkilotlari va turistik firmalar o'z ishida doimo axborot texnologiyalarini o'zlashtirish muammosiga duch kelmoqda.</p> <p>Hududning turistik salohiyatini tadqiq etishda va ularning dasturlarini ishlab chiqish hamda o'zlashtirishda mutaxassislar makonning turli tomonlarini ifodalovchi ko'pgina axborotlarga to'qnash keladilar. Bunday turdagi axborotlarga ishlov berishning almashtirib bo'lmaydigan vositasi bugungi kunda geoaxborot tizimlari bo'lib hisoblanadi (GAT).</p> <p>Bugungi kunda turizm geoaxborot texnologiyalari qo'llaniladigan odatiy soha bo'lib hisoblanadi. Bizning mamlakatimizda ularni odatda turistik xaritalar, bukletlar va ichiga xarita hamda sxemalar kiradigan boshqa elektron, nashrli mahsulotlarni tayyorlash uchun foydalanilmoqda.</p> <p>Hozirgi paytda o'zida boy tarixiy-madaniy merosga, noyob tabiiy salohiyatga ega bo'lgan mintaqalar uchun hududning tabiiy va tarixiy-madaniy yodgorliklarini, turizmga xizmat ko'rsatuvchi korxonalarini va turizm yo'nalishlarini hisobga olish, turistlar oqimini tahlil qilish, hududning rivojlarini rejalashtirish va boshqa vazifalarni yechishga yordam beruvchi keng profildagi amaliy geoaxborot tizimini shakllantirish zarur bo'lmoqda.</p> <p>“Turizmda geoaxborot tizimi” fani geoaxborot tizimining rivojlanish bosqichlari, zamonaviy sharoitda geoaxborot tizimini qo'llash masalalari, geoaxborot tizimining tavsifi va tasnifi, turizmda geoaxborot tizimidan samarali foydalanish masalalari, turizmda web-saytlar hamda portallarning imkoniyatlari, turistik salohiyatni rayonlashtirish kabi bir qator dolzarb masalalarni qamrab oladi.</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad — magistrantlarni turistik korxonalarining ijtimoiy-iqtisodiy sohadagi boshqaruv faoliyatini to'g'ri tashkil etishda</p>			

<p>bosqichlari. Turizm faoliyatini avtomatlashtirish dasturiy modullari tasnifi. Turizm xizmatida marketing va axborot texnologiyalarini birgalikda qo'llash.</p> <p>17-mavzu. Turizm faoliyatida ma'lumotli reklamalar</p> <p>Turizm faoliyatida ma'lumotli reklamalar yaratish. Internetda reklamani joylashtirish usullari va vositalari. Reklama faoliyatining samaradorligini baholash.</p> <p>3-MODUL. GEOAXBOROT TIZIMIGA KIRISH.</p> <p>18-mavzu. Geoaxborot tizimi hamda uning rivojlanish tarixi haqida umumiy ma'lumot</p> <p>“Geografik axborot tizimi” atamasi. Geoaxborot tizimi tomonidan hal qilinishi mumkin bo'lgan muammolar spektri. Geoaxborot tizimi rivojlanishining tarixiy bosqichlari.</p> <p>19-mavzu. Zamonaviy sharoitda geoaxborot tizimini qo'llash</p> <p>Geoaxborot tizimini qo'llashning asosiy yo'nalishlari. Geoaxborot tizimini turizmda qo'llash masalalari. Ilmiy va amaliy faoliyatlarda geoaxborot tizimlari.</p> <p>20-mavzu. Geoaxborot tizimi texnologiyalarining xususiyatlari va turlari.</p> <p>Turizmda geoaxborot tizimning tuzilishi. Geoaxborot tizimning vazifalari. Geoaxborot tizimi funksiyalarining odatiy to'plami. Geoaxborot tizimining asosiy afzalliklari. Geoaxborot tizimi operatsiyalari. Geoaxborot tizimining imkoniyatlari.</p> <p>4-MODUL. TURIZMDA GEOAXBOROT TIZIMIDAN FOYDALANISH HAMDA VEB VA GEOAXBOROT TIZIMI TEXNOLOGIYALARINING IMKONIYATLARI.</p> <p>21-mavzu. Turizmda geoaxborot tizimidan foydalanish.</p> <p>Turizmda geoaxborot tizimlardan foydalanish. Tabiiy, rekreatsion, madaniy-tarixiy va ekoturizm salohiyatlarini baholash. Marshrutni rejalashtirish, rekreatsion uchastkalarni ajratish. Dam olish xaritalarini yaratish va h.k.</p> <p>22-mavzu. Turizmni tashkillashtirishda geoaxborot texnologiyalari. Geoaxborot tizimi (GIS) tasnifi va qo'llash sohalari. Office ilovasida geoaxborot tizimi. Turizmda geoaxborot tizimi. Internetda geoaxborot va interfaol kartografiya tizimlari. Geoaxborot tizimini qo'llash imkoniyatlari. Zamonaviy geoaxborot tizimi amaliy dasturlar tavsifi. Turizm muammolarini GIS yordamida yechish. Kichik GIS va obyekt joylashuvini aniqlovchi tizimlarni turizmda qo'llash.</p> <p>23-mavzu. Turizmda WEB va GIS-texnologiyalarining imkoniyatlari.</p> <p>Geoaxborot tizimining axborot komponenti, turistik hududlarni tasniflash. Obyektlar, marshrutlar va hududlarni xaritalashtirish.</p> <p>5-MODUL. TURISTIK-REKREASION GEOAXBOROT TIZIMINI SHAKLLANTIRISH, RESURSLARI VA</p>
--

OBYEKTLARINI BAHOLASH.

24-mavzu. O'zbekistonda turistik-rekreasion salohiyatni rivojlantirishning mintaqaviy geoaxborot tizimini shakllantirish.

O'zbekiston turistik-rekreasion salohiyatining tahlili. Geoaxborot tizimi asosida turli jarayonlarni va hodisalarni modellashtirish. Turizm sohasini boshqarishdagi geoaxborot tizimini shakllantirish.

25-mavzu. Axborotlarni yig'ish, turistik resurslar va obyektlarni baholash.

Turistik Geoaxborot tizimining uslubiy ta'minoti. Turistik resurslar va baholashning majmualari yondashuvidan foydalanish.

26-mavzu. Surxondaryo viloyatidagi turistik resurslar va obyektlarni baholash.

Mintaqa iqtisodiyotining holati va turizm infratuzilmasi ma'lumotlarini kiritish Surxondaryo viloyatidagi turistik resurslarni baholashning mezonlar to'plami.

27-mavzu. Turistik salohiyatni rayonlashtirish Turistik salohiyatni o'rganish.

Hududni turistik rayonlashtirish, turistik Geoaxborot tizimini shakllantirishning bosqichlari. Turistik hududni ma'muriy chegaralari bo'yicha va haqiqiy chegaralari bo'yicha bo'lish.

28-mavzu. Turistik-rekreasion xizmatlar sohasini pasportlashtirish.

Surxondaryo viloyatidagi turistik-rekreasion xizmatlar sohasi korxonalarini to'g'risidagi batafsil ma'lumotlarni olish va pasportlashtirish. Korxonalarining ishlab chiqarish, xo'jalik va ijtimoiy faoliyatini shakllantirish uchun zaruriy resurs salohiyatini boshqarishning axborot analitik tizimi uchun poydevorini yaratish.

29-mavzu. Hududning turizmga ixtisoslashuvini aniqlash.

Tarixiy-madaniy obyektlarning, turistik marshrutlarning, turizm infratuzilmasi obyektlarining, ma'lumotlar bazasini va bankini shakllantirish, hududning turizmga ixtisoslashuvini aniqlash, mavzuli kartalar va ilovalarni yaratish.

30-mavzu. Hududiy ma'lumotlar modellari, MB va MBBT.

Hududiy obyektlar turlari. Ijobiy va attributiv ma'lumotlar. Raster va vektorli ma'lumotlar modeli. MB (ma'lumotlar bazasi) va MBBT (ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimi).

31-mavzu. Geoaxborot tizimini modellashtirish va geotahlilning umumiy usullari.

Hududiy tahlil. Ma'lumotlar bazasi bilan ishlash vazifalari. Sirt modellarni yaratish va raster tasvirlari tahlili. Relyefning raqamli modelini yaratish.

32-mavzu. Kartografik vizuallashtirish.

Elektron va raqamli xaritalar. Elektron-atlas xaritalash. Atlasli axborot tizimlarining tasnifi.

33-mavzu. Vizual-haqiqiy tasvirlar.

Mintaqaning vizual modeli. Xarita vizual modelining tarkibiy qismlari. Xarita vizual modelini yaratishga namunalari.

6-MODUL. GEOAXBOROT TIZIMLARIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH.

34-Mavzu. Geoaxborot tizimi va Internet texnologiyalari.

Geoaxborot tizimi va Internet texnologiyalarini integrasiyalashtirishning zamonaviy muammolari. WEB - GAT — serverlarining texnologik strategiyalari.

35-Mavzu. Geoaxborot tizimi va multimedia.

Multimediya g'oyalari sifatida. Multimedia uskunalari. Multimedia mahsulotlari.

36-Mavzu. Geoaxborot tizimida intellektualizatsiya va qarorlarni qo'llab — quvvatlash.

Geoaxborot tizimida intellektualizatsiya va qarorlarni qo'llab - quvvatlash. Turizm sohasida avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini tahlil qilish.

37-Mavzu. Turizmda Geoaxborot tizimi.

Turizmda Geoaxborot tizimi. Mehmonxona kompleksi boshqaruv tizimlarida axborot texnologiyalari. Mutaxassis tizimlari. Turizm, mehmonxona va restoran biznesida intellektual axborot texnologiyalari va tizimlari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu. Zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning asosiy yo'nalishlari.

2-mavzu. Modellashtirish tushunchalari, tizimni modellashtirish.

3-mavzu. Axborot jarayonlarini modellashtirish.

4-mavzu. Axborot tizimlari. Axborot ta'minoti.

5-mavzu. Axborot ta'minoti.

6-mavzu. Internet global kompyuter tarmog'i.

7-mavzu. Internet xizmat turlari.

8-mavzu. Multimediya taqdimotlar yaratish texnologiyasi.

9-mavzu. Turizmda zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning asosiy yo'nalishlari.

10-mavzu. Axborotlashtirish sohasida turizmni rivojlantirishga me'yoriy-huquqiy hujjatlar.

11-mavzu. Ma'lumotlar bazasi.

12-mavzu. Ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimi.

13-mavzu. Web texnologiyalar.

14-mavzu. Turizm bronlashtirish tizimi.

15-mavzu. Bronlashtirish tizimlari tavsifi va tajribasini o'rganish.

16-mavzu. Turizm faoliyatini avtomatlashtirish dasturiy ta'minotlari.

17-mavzu. Turizm faoliyatida ma'lumotli reklamalar.

18-mavzu. Geoaxborot tizimi hamda uning rivojlanish tarixi haqida umumiy ma'lumot.

- 19-mavzu. Zamonaviy sharoitda geoaxborot tizimini qo'llash.
 20-mavzu. Geoaxborot tizimi texnologiyalarining xususiyatlari va turlari.
 21-mavzu. Turizmda geoaxborot tizimidan foydalanish.
 22-mavzu. Turizmni tashkillashtirishda geoaxborot texnologiyalari.
 23-mavzu. Turizmda WEB va GIS-texnologiyalarining imkoniyatlari.
 24-mavzu. O'zbekistonda turistik-rekreasion salohiyatni rivojlantirishning mintaqaviy geoaxborot tizimini shakllantirish.
 25-mavzu. Axborotlarni yig'ish, turistik resurslar va obyektlarni baholash.
 26-mavzu. Surxondaryo viloyatidagi turistik resurslar va obyektlarni baholash.
 27-mavzu. Turistik salohiyatni rayonlashtirish. Turistik salohiyatni o'rganish.
 28-mavzu. Turistik-rekreasion xizmatlar sohasini pasportlashtirish.
 29-mavzu. Hududning turizmga ixtisoslashuvini aniqlash.
 30-mavzu. Hududiy ma'lumotlar modellari, MB va MBBT.
 31-mavzu. Geoaxborot tizimini modellashtirish va geotahlilning umumiy usullari.
 32-mavzu. Kartografik vizuallashtirish.
 33-mavzu. Vizual-haqiqiy tasvirlar.
 34-mavzu. Geoaxborot tizimi va Internet texnologiyalari.
 35-mavzu. Geoaxborot tizimi va multimedia.
 36-mavzu. Geoaxborot tizimida intellektualizatsiya va qarorlarni qo'llab-quvvatlash.
 37-mavzu. Turizmda Geoaxborot tizimi.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

- 1-mavzu. Zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning asosiy yo'nalishlari.
 2-mavzu. Modellashtirish tushunchalari, tizimni modellashtirish.
 3-mavzu. Axborot jarayonlarini modellashtirish.
 4-mavzu. Axborot tizimlari. Axborot ta'minoti.
 5-mavzu. Axborot ta'minoti.
 6-mavzu. Internet global kompyuter tarmog'i.
 7-mavzu. Internet xizmat turlari.
 8-mavzu. Multimediyali taqdimotlar yaratish texnologiyasi.
 9-mavzu. Turizmda zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning asosiy yo'nalishlari.
 10-mavzu. Axborotlashtirish sohasida turizmni rivojlantirishga

- M. : Академ. Проект, 2005. - 350 с.

11. Boltabayev M.R., Tuxliyev I.S., Safarov B.Sh., Abdumamidov S.A. Turizm: nazariya va amaliyot. Darslik. - T.: "Fan va texnologiya", 2018 y.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. "Axborotlashtirish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni. (yangi tahrirda) Toshkent. 2003 yil 11 dekabr
 2. "Elektron raqamli imzo to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni. Toshkent. 2003 yil 11 dekabr
 3. "Elektron tijorat to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni. Toshkent. 2015 yil 22 may
 4. "Turizm to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining Qonuni. O'zbekistonning yangi qonunlari. -T.: "Adolat", 2019.
 5. Brad Alan Kleindl. Strategic Electronic Marketing, South-Western College Publishers, 2001.
 6. Castells, M., (2002), The Internet Galaxy: Reflection on the Internet, Business and Society, Oxford University Press
 7. E.Turban, J.Lee, D.King and H.M.Chung, Electronic Commerce, Prentice Hall, 2000
 8. Eloise Coupey. Marketing and the Internet, Prentice Hall, 2001.
 9. Puhretmair F. Extended Decision Making in Tourism Information Systems / F. Puhretmair, H. Rumetshofer, E. Schaumlechner // Proceedings of the Third International Conference on E-Commerce and Web Technologies. – 2012. – P.57-66.
 10. Srivihok A. Intelligent Agent for e-Tourism: Personalization Travel Support Agent using Reinforcement Learning / A. Srivihok, P. Sukonmanee // Proceedings of the WWW, May10-14. 2009. P.10-14.
 11. The Economics of Electronic Commerce, Soon-Young Choi, Dale O. Stahl, Andrew B. Whinston, Macmillan Technical Publishing, Indianapolis, 1997.
 12. Raximov Z.O., Norkulova D.Z., Kulnazarova Z.B., Daminov M.I., Karimov A.A. Turizmda rasmiyatchilik. O'quv qo'llanma. - Samarqand: SamISI, 2020, 188 bet.
 13. Kamilova F., Kamilov Z. Xalqaro turizm bozori. (O'quv qo'llanma). T-2011
 14. Mamatqulov X.M. va boshq. Xalqaro turizm. (Darslik). T-2009
 15. Soliyev A., Buzrukkonov S. Marketing. Darslik. T-2010. 415 bet.
 16. Tursunov R.T., Hakimov N.X., Pulatov N.T. Biznes strategiyasi. Darslik. "Barkamol fayz mediya" T-2017. 380 bet.
 17. Абдухалилова Л.Т. Интернет маркетинг. Т.: ТДИУ. 2011. 220 б.
 18. Александрова А.Ю. Международный туризм (учебник) -М.: Аспект Пресс, 2002. - 470 с.
 19. Алексунин В. Электронная коммерция и маркетинг в Интернете. М.: Дашков, 2005.
 20. Брайан Халлиган, Джармен Шах Маркетинг в Интернете: как привлечь клиентов с помощью Google, социальных сетей и блогов